

Shakeeb Al-Jabri: Assads slut

[Från www.ayyam.org, 16 april 2012.]

Revolutionen i Syrien är nu inne på sitt andra år och det ställs frågor om hur sannolikt det är att den ska lyckas. Syriska aktivister svär på att den uthållighet som revolutionen mot alla odds uppvisar är bevis för att den inte går att besegra. Deras belackare hävdar att Assads fortsatta grepp om landet stöder deras argument att han är alltför stark för att avsättas. Det internationella samfundet är likaså splittrat, där de flesta arabiska och västländer säger att Assads fall bara är en tidsfråga. Samtidigt vidhåller Ryssland, Kina och deras allierade att Assad är här för att stanna.

Under det senaste året har den syriska revolutionen utvecklats från en enstaka protest på den traditionella marknaden i Hamidiyye i Damaskus till att nu ha spridit sig och täcker nästan varenda kvadratkilometer i Syrien. Det ökande antalet avhoppare har också lett till skapandet av Fria syriska armén, vars självutnämnda prioritet är att skydda demonstranterna från regimens våldsamma förtryck.

Felaktig måttstock

De allt fler avhoppen har hjälpt FSA att bli en oberoende faktor inom den syriska oppositionen. Medias blodtörst hjälper också FSA att få fler rubriker från Syrien än de fredliga protesterna någonsin fick. Som ett resultat av det har många observatörer börjat mäta revolutionens framgångar utifrån hur mycket terräng FSA kontrollerar, eller hur mycket de förlorat till Assad. Det döljer många av revolutionens framsteg.

Det som händer i Syrien är ett folkligt uppror och ingalunda en militär konflikt. Det syriska folket protesterar eftersom det vill utöva sin rätt till självbestämmande. Assads regim har påtvingat sina undersåtar en synbarligen behändig formel, som enklast kan sammanfattas som ”gör vad ni vill, bara ni inte hotar regimen”. Alla oliktankande tystas genast på ett mystiskt men ändå offentligt sätt som visar på konsekvenserna av att säga sin åsikt. Denna skräckens kultur har behärskat Syrien i fem decennier.

Den syriska revolutionen håller på att förändra de flesta syriers psyke, både oliktankande och andra. På de få caféer som fortfarande är öppna i Aleppo och Damaskus diskuterar kunderna öppet krisen i Syrien, ofta utan att använda ett diskret språk. I mars samlades en grupp ungdomar, både motståndare och anhängare till regimen, i Damaskus för att delta i en konvoj för att leverera hjälp till Homs i solidaritet med de som drabbades av regimens angrepp. Konvojen fick inte lämna Damaskus och ungdomarna svarade med en sittstrejk. I juni förra året stod Assad som värd för en delegation från Jobar, en stadsdel i Damaskus som var bland de första att revoltera. En av deltagarna läckte de anteckningar han fört under mötet. De avslöjade att gästerna talade öppet med presidenten. Bara denna läcka var i sig en utmanande handling som man aldrig tidigare hört talas om i Syrien.

”Muren av skräck är bruten” kan låta som ett alltför ihåligt yttrande, men det är det senaste årets mest betydelsefulla insikt. Denna lilla utveckling förändrar själva karaktären på förhållandet mellan det arabiska folket och deras härskare.

Ödelagda hus, ödelagd ekonomi

Assads största misstag är försöket att slå ned revolutionen med hjälp av militära segrar. Han skickade in trupper i bostadsområdena för att ockupera dem och förhindra protester, men det har bara lett till att många hoppat av. Sedan började Assad använda en ännu mer destruktiv strategi. I ett

försök att minska avhoppet och öka ödeläggelsen med hjälp av kollektiva bestraffningar, har armén börjat beskjuta hela bostadsområden med granatkastare och raketer från långt håll, för att undergräva stödet till avhoppare från FSA som håller sig gömda i bostadsområdena. Det har orsakat en enorm förstörelse av infrastruktur, gas, vatten, el etc, skolor och företag, och har lämnat tusentals människor utan hem som flyktingar.

Den syriska ekonomin lider av en fruktansvärd ödeläggelse. Shabbiha, de lokala ligisterna, plundrar varenda butik som deltar i strejker och lämnar ägarna utan möjlighet till försörjning. Motståndare till regimen som avslöjas avskedas rutinemässigt, även från privata företag. I de städer där det förekommer större militära operationer stannar livet upp helt och hållet. För att förvärra saker och ting har regimen praktiskt taget övergått till en krigsekonomi. Alla resurser avleds till säkerhetsstyrkorna och armén. Regimen lyckas inte tillfredsställa de grundläggande behoven. Bristen på livsmedel och bränsle har fått inflationen att skjuta i höjden även i de städer som är minst berörda. Till och med i huvudstaden Damaskus är många invånare utan elektricitet upp till 12 timmar varje dag. Hjälpen från regimen allierade lyckas inte hålla uppe ekonomin. Kontanter från Ryssland och Iran gör föga för att förhindra nedgången för det syriska pundet, som nästan har fallit till hälften av sitt värde före revolutionen. (Sedan ett tag har det nu stadigt legat kring 70 syriska pund.) Bränsleleveranserna från Venezuela skickas till militären, vilket gör att den syriska befolkningen inte kan förflytta sig och befinner sig i mörker.

Revolutionen mognar

Samtidigt bygger revolutionen upp sin egen ekonomi. Lokala kommittéer, med uppgift att organisera protesterna, utvidgas till revolutionsråd som sköter städernas inre angelägenheter. Lokalkommittéerna består i typiska fall av ett 20-tal aktivister. De uppfattades som aktivistgrupper med uppgift att organisera och dokumentera protesterna. Deras ansvar har utvidgats till att täcka samhällsservice som normalt sköts av regeringen och icke statliga organisationer. Eftersom utländska journalister är utestängda från landet värvar de medborgarjournalister för att rapportera om regimen handlingar. De dokumenterar dödsfall, försvinnanden och tortyr.

Dessa råd förenas i stadsomfattande "revolutionsråd" som tar på sig ytterligare ansvar för humanitär hjälp. Revolutionsråden övervakar behoven, får biståndsmedel och distribuerar dem. De arrangerar skydd och hjälp för de inhemska flyktingarna. Revolutionsråden har också tagit över lokal samhällsservice som sophämtning. I den mån en del regimkontrollerade lokala styrelser helt och hållet har fallit utanför regimen inflytande så ersätter råden alla möjliga sorters lokala regeringar. Vid ett besök i Binnish framkastade den bortgångne Anthony Shadid att rådet där skulle kunna fungera som modell för det framtida Syrien. Det är det redan.

Om Assad vinner

Frågan har uppstått om vad som kan räknas som en seger för Assad. Regimens brist på verkliga reformer antyder att den hoppas kunna driva tillbaka revolutionen och allt den har lett till. I bästa fall skulle alla oliktankande återvända hem och hålla tyst och överlämna sina liv i Assads händer. Men det är mycket mer komplicerat än så, inte minst därför att många av dessa oliktankande inte längre har några hem.

För att kunna vrida tillbaka klockan måste regimen återställa det syriska folkets livskvalitet, åtminstone till vad den var den 14 mars 2011. Den måste bygga upp hela bostadsområden, inklusive hus, skolor, sjukhus, butiker och offentliga samhällsbyggnader. Den måste återställa ekonomin och hitta jobb till alla arbetslösa. Bara omfattningen på ödeläggelsen kommer att göra det till en enorm uppgift. Under kriget mot sina motståndare ha armén förstört livsviktiga infrastrukturanläggningar som dammar och spannmålsmagasin. Den har satt eld på tusentals tunnland jordbruksmark som

måste behandlas innan det kan växa nya grödor på dem. Regimen måste återställa folkets tilltro till att den kan sköta landet.

Assads allierade argumenterar för något som de anser vara ett mer realistiskt scenario, en förhandlingslösning där makten delas mellan regimen och dess motståndare. Deras förhoppning är att det kommer att ge utlopp åt missnöjet samtidigt som regimen tillåts behålla kontrollen. Den nuvarande kompromissplan som Assads utländska allierade och fiender har skrivit under innefattar tillbakadragande av alla militära enheter, en daglig humanitär vapenvila, frisläppande av alla politiska fångar och att utländska journalister ska släppas in i landet. Här hoppas regimen ge sina allierade tillräckligt mycket för att lätta på trycket från andra inom det internationella samfundet, utan att ge upp något som skulle förändra styrkebalansen till sina motståndares fördel.

Oändlig cirkelgång

Båda scenarierna är ytterst osannolika. Missnöjet i Syrien är högre än någonsin och ökar hela tiden. Regimen saknar de tillgångar den behöver för att köpa tillbaka folkets förtroende. Det är inte sannolikt att de sanktioner som lagts på Syrien kommer att hävas inom kort eller snabbt nog för att rätta till situationen. Det är oklart hur mycket hjälp regimen får från sina allierade, men hittills har den inte lyckats stabilisera ekonomin. Assad kommer att behöva mycket mer för att bygga upp det han har förstört och kväva missnöjet. Iran, regimen närmaste allierade, kämpar med sina egna sanktioner. Kina har dragit tillbaka flera anställda på grund av försämrad säkerhet och ryska invånare rapporterar om fall av hot och trakasserier. Till och med Assads allra mest pålitliga allierade kommer att akta sig för att investera i ett land där deras medborgare känner sig oönskade.

Den FN-förhandlade vapenvilan trädde i kraft den 12 april, men ändå fortsätter regimen militärapparat att förtrycka varenda provins i Syrien. Den fortsätter att visa fullständig intolerans mot alla avvikande åsikter. Denna ödesdigra ekvation har låst fast landet i ett utnöttningskrig. Ju fler Assad dödar desto mer sprider sig missnöjet. Ju mer utbredda de avvikande åsikterna blir, desto fler dödar Assad. För att Assad ska "vinna" skulle han behöva använda en så förtryckande politik att livet i Nordkorea skulle kännas som en söndagspromenad. Assads fixering vid sin militär (säkerhetslösningen) kommer att bli hans fall. Armén betar sig som en ockupationsstyrka snarare än de "Hemlandets väktare" som de kallas i Syriens nationalsång. Den används som ett verktyg för att bestraffa folket istället för att skydda det. Sakta men säkert förlorar Assad greppet om allting i landet. Han försummar allt utom militären och överlämnar den lokala makten till aktivisterna. Revolutionsråden är i allt större utsträckning ansvariga för att sköta samhällslivets alla sidor.

Assad har slagit in på en väg med ett enda logiskt slut. Hans eget. Precis som de civila behöver armén samhällsservice för att fungera ordentligt. Soldater skickas redan ut på uppdrag utan livsmedel. Vartefter de blir alltmer beroende av revolutionsråden kommer de att hoppa av i allt större antal. Assad kommer att bli av med sitt enda kort.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)